

ତୁମେ କେବେ ନନ୍ଦନକାନନ ଯାଇଛ କି ?

ସେଠାରେ କେତେ ପ୍ରକାର ବାଘ ଦେଖିଲ ? କେଉଁ ପ୍ରକାର ବାଘଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ?

ତଳ ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବାଘମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସାରଣୀରେ ଲେଖାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ

ବାଘର ପ୍ରକାର	ସଂଖ୍ୟା
ଧଳାବାଘ	୩
ମହାବଳ ବାଘ	୫
ଚିତା ବାଘ	୨
କଲରାପତରିଆ ବାଘ	୧

• ସାରଣୀକୁ ଦେଖି ଲେଖ ।

(କ) _____ ବାଘଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ।

(ଖ) _____ ବାଘଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ।

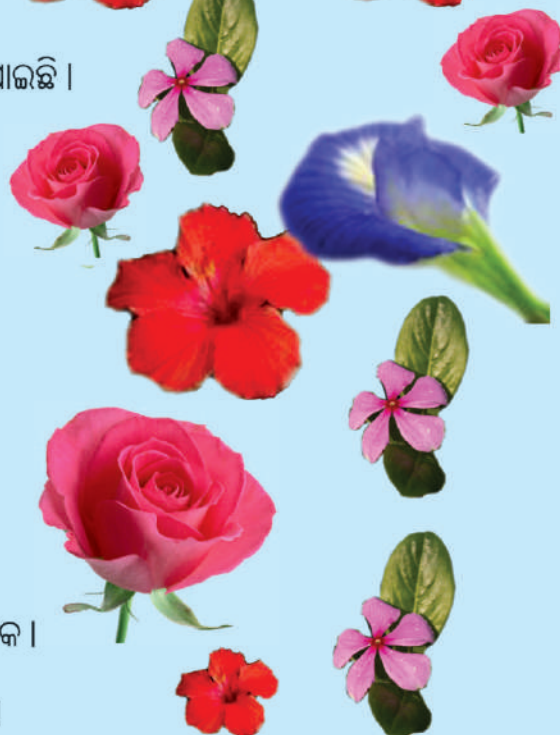
(ଗ) _____ ଓ _____ ବାଘଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି ମହାବଳ ବାଘଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସମାନ ।

୨.

ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ଏକ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

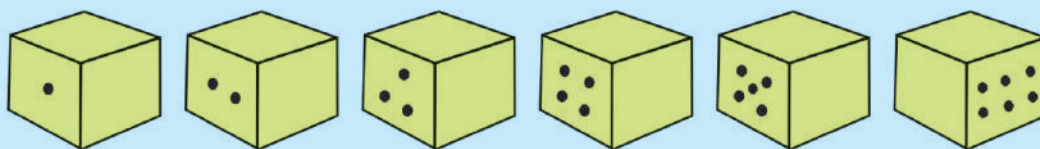
ଫୁଲର ନାମ	ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା
ସଦାବିହାରୀ	୪
ମନ୍ଦାର	୫
ଗୋଲାପ	୩
ଅପରାଜିତା	୨

ସାରଣୀ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

- (କ) _____ ଫୁଲର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ।
- (ଖ) _____ ଫୁଲର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ।
- (ଗ) _____ ଓ _____ ଫୁଲ ମିଶି _____ ଫୁଲର ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସମାନ ।

୩. 'ଲୁତୁଖେଳ'

ତୁମେ କେବେ ଲୁତୁ ଖେଳିଛ କି ? ଲୁତୁ ଗୋଟିର କେତୋଟି ପାଖ ଅଛି ?

- ଲୁତୁ ଗୋଟିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଖରେ ଥିବା ବିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ସୁନୁ ତା'ର ଲୁତୁ ଗୋଟି ୨୦ଥର ଗଢ଼ାଇଲା ।

 ଚିହ୍ନ ଥିବା ପାଖ ୨ଥର ପଡ଼ିଲା ।

 ଚିହ୍ନ ଥିବା ପାଖ ୩ଥର ପଡ଼ିଲା ।

ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ପାଖଗୁଡ଼ିକ କେତେଥର ଲେଖାଏଁ ପାଇଲା ତାହା ତଳ ସାରଣୀରେ ସେତିକି ଗାର (।)ରେ ଲେଖାଯାଇଛି । ଏହାକୁ ‘ଟାଲି ଚିହ୍ନ’ କହନ୍ତି ।

ଲୁତୁଗୋଟିର ପାଖ	ଟାଲିଚିହ୍ନ	ମୋଟଥର
		୨
		୩
		୪
		୩
		୩
		୪
	ମୋଟ	୨୦

ସାରଣୀ ଦେଖି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

ସୁନୁ (କ) _____ ପାଖଟି ଅଧିକ ଥର ପାଇଲା ।

(ଖ) _____ ପାଖଟି ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଥର ପାଇଲା ।

(ଗ) _____ ଓ _____ ପାଖଟି ସମାନ ଥର ପାଇଲା ।

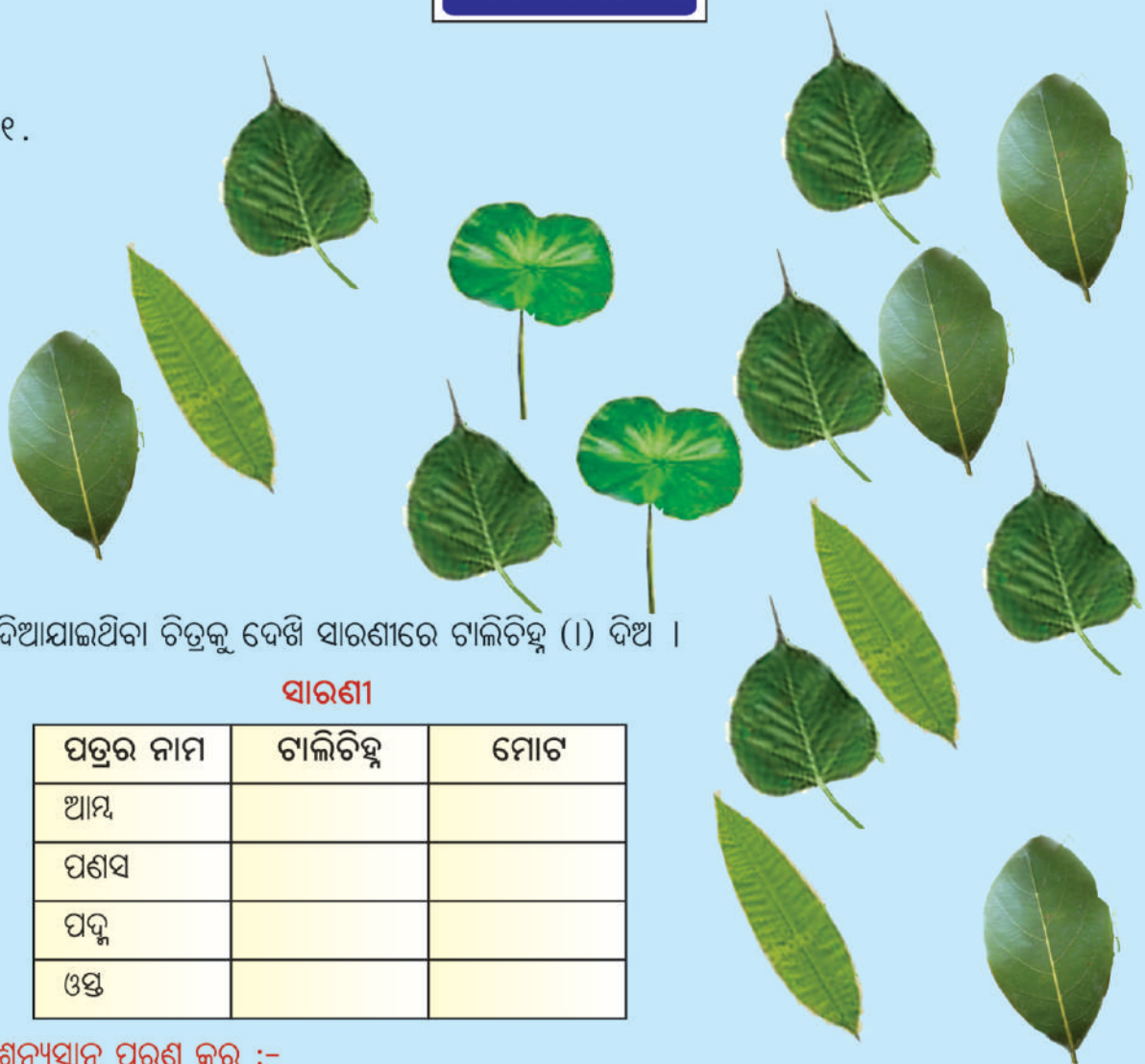
ସୁନୁର ଲୁତୁ ଖେଳ ଦେଖିଲ, ସେହିଖେଳରୁ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ତଥ୍ୟ ପାଇଲା ।

- ଏବେ ତୁମେ ଲୁତୁଗୋଟି ୨୦ ଥର ଗଢ଼ାଅ ।
- ସୁନୁ ପାଇଁ ଯେପରି ସାରଣୀ ତିଆରି ହୋଇଛି, ସେହିପରି ଏକ ସାରଣୀ ତିଆରି କର ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର କେଉଁ ପାଖ ପଡ଼ିଲା ତାକୁ ଟାଲିଚିହ୍ନ (।) ଦେଇ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ଏହିପରି ୨୦ଥର ଗଡ଼ାଇଲା ପରେ ସାରଣୀରେ କେତେଥର କେଉଁ ପାଖ ପଡ଼ିଛି ଟାଲିଚିହ୍ନ ଗଣି ସାରଣୀରେ “ମୋଟଥର” ଘର ପୂରଣ କର ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧.

ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ସାରଣୀରେ ଟାଲିଚିହ୍ନ (I) ଦିଅ ।

ସାରଣୀ

ପତ୍ରର ନାମ	ଟାଲିଚିହ୍ନ	ମୋଟ
ଆମ୍ବ		
ପଣସ		
ପଦ୍ମ		
ଓଷ୍ଠ		

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :-

- (କ) _____ ପତ୍ରର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଓ _____ ପତ୍ରର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ।
- (ଖ) ପଦ୍ମପତ୍ର ଓ ପଣସ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି _____ ।
- (ଗ) ପଣସ ପତ୍ରରୁ ଓଷ୍ଠ ପତ୍ରର ସଂଖ୍ୟା _____ ଅଧିକ ।

୨. ୧ ୨ ୩ ୪ ଲେଖାଯିବା ସମୁଦାୟ ୧୫ଟି ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡକୁ ନେଇ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।
(ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରକୁ ୧୫ଟି ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ଦେବେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।)

ଚିହ୍ନିତ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ	ଟାଲିଚିହ୍ନ (।)	ମୋଟ
୧		
୨		
୩		
୪		

ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

- (କ) ୧ ଚିହ୍ନିତ କାର୍ଡ ଓ ୨ ଚିହ୍ନିତ କାର୍ଡର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ହେବ ?
(ଖ) କେଉଁ ଚିହ୍ନିତ କାର୍ଡର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ?
(ଗ) କେଉଁ ଚିହ୍ନିତ କାର୍ଡର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ?

୩. ୩୦ ଜଣ ପିଲାଙ୍କର ଜୋତାର ମାପ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସାରଣୀକୁ ଦେଖି ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

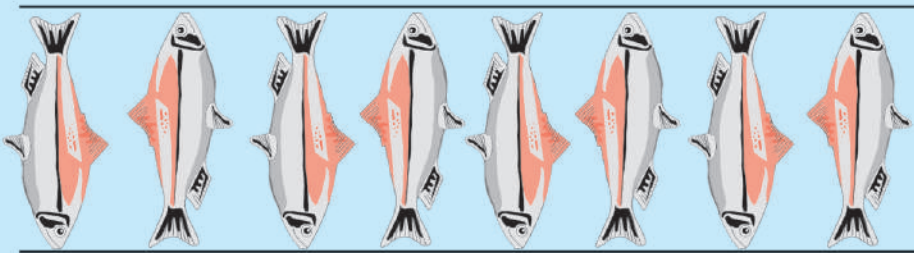
ଜୋତା ନମ୍ବର	ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ
୩	। । । । । ।	
୪	। । । ।	
୫	। । । । । । । । । ।	
୬	। । । । । । ।	
୭	। । ।	
ମୋଟ		

- (କ) କେତେ ଜଣ ପିଲା ୩ ନମ୍ବର ଜୋତା ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ?
(ଖ) ୪ ନମ୍ବର ଜୋତା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

- (ଗ) ୭ ନମ୍ବର ଜୋତା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
- (ଘ) ୫ ନମ୍ବର ଜୋତା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
- (ଙ) ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ସଂଖ୍ୟକ ପିଲା କେତେ ନମ୍ବର ଜୋତା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ?
- (ଚ) ସାରଣୀରୁ ତୁମେ କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଡିଆରି କର ଓ ତୁମ ସାଙ୍ଗକୁ ପଚାର ।

ନମୁନା ଡିଆରି କରିବା :

- ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଆମେ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖୁଛେ ।

ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର କ'ଣ ହେବ କହ ।

- କପ୍ ସଜାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ତିନୋଟି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କର ।

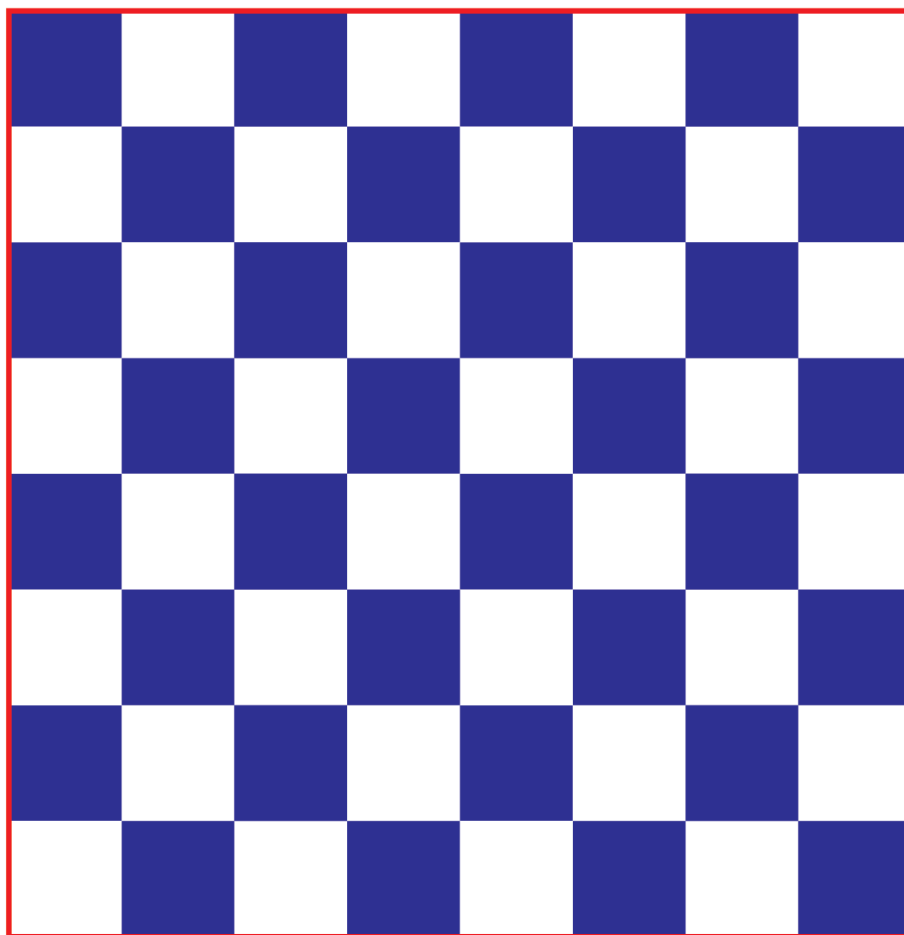
- ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

ତୁମ ପରିବେଶରେ ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷରେ ଥିବା ଏହିଭଳି ନମୁନାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କର ।

ଆସ ଜାଣିବା

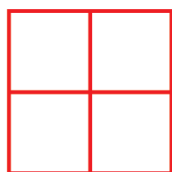
- ଗୋଟିଏ ଚେସ୍ ବୋର୍ଡ (୮×୮) ନିଅ ।

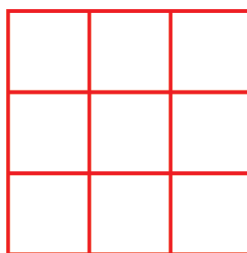
ଯେପରି -

(୧x୧)

(୨x୨)

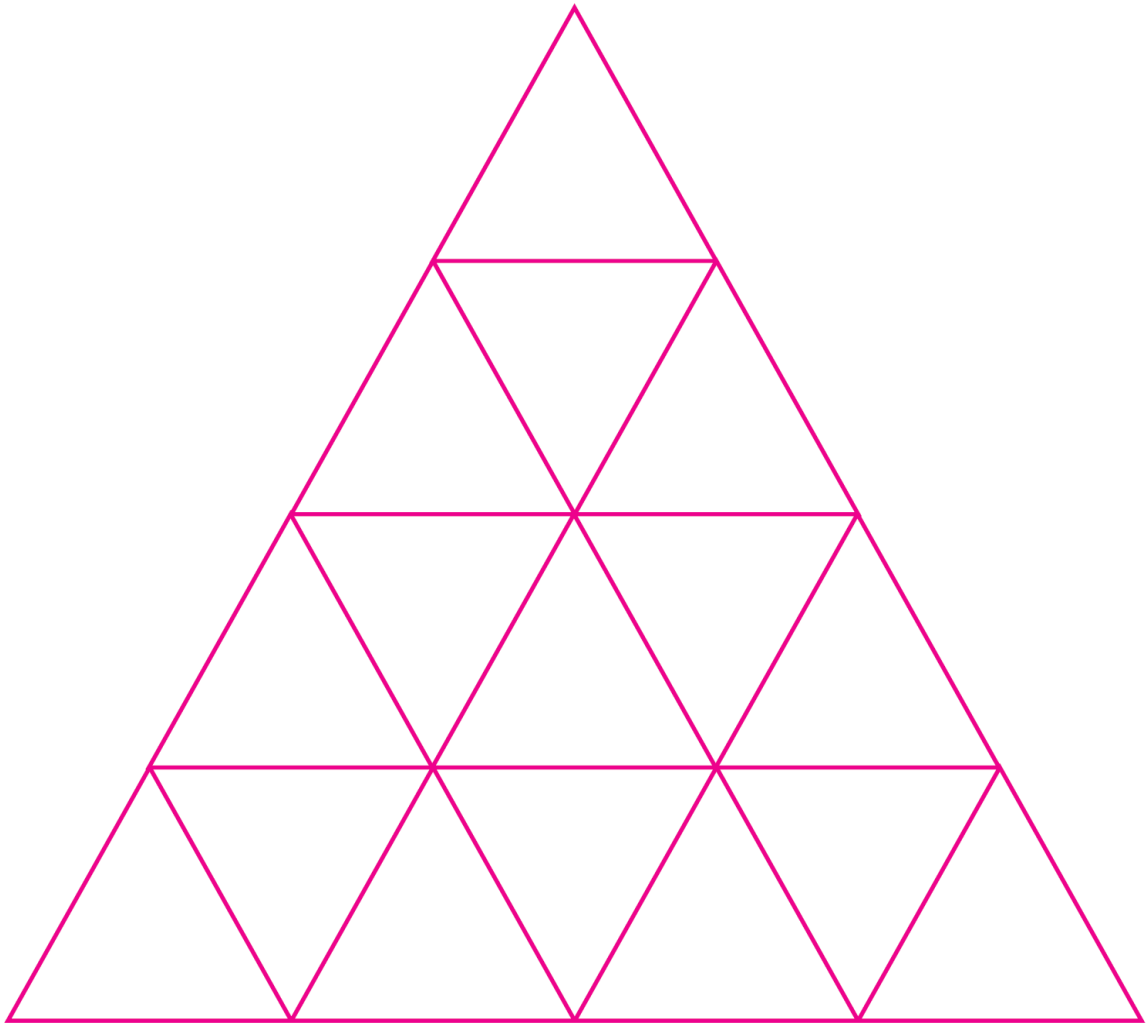
(୩ x ୩)

..... ଆଦି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ

ବର୍ଗଚିତ୍ର ସେହିପରି ଚେସ୍ ବୋର୍ଡରେ ସମୁଦାୟ କେତୋଟି ବର୍ଗଚିତ୍ର ସମ୍ଭବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

ଆସ ଜାଣିବା

- ତ୍ରିଭୁଜଟିରେ ସମୁଦାୟ କେତୋଟି ତ୍ରିଭୁଜ ଅଛି ଗଣି ଲେଖ । ଦେଖ କିଏ କେତେ ବେଶି ଗଣି ଲେଖିପାରୁଛି ।

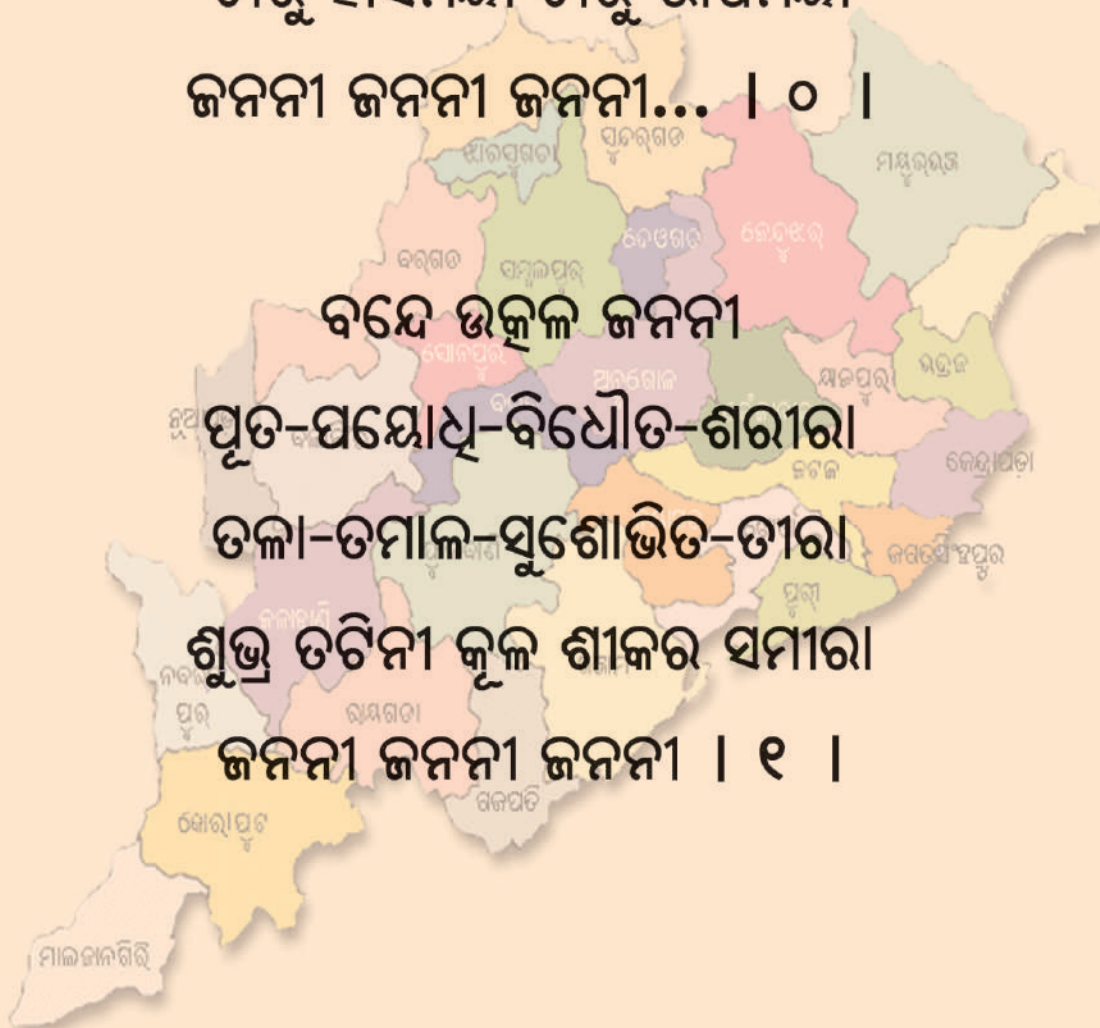
ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ

ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ.....

ଚାରୁ ହାସମୟୀ ଚାରୁ ଭାଷମୟୀ
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ... । ୦ ।

ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ
ପୂତ-ପକ୍ଷୋଧୁ-ବିଧୌତ-ଶରୀରା
ତଳା-ତମାଳ-ସୁଶୋଭିତ-ତୀରା
ଶୁଭ୍ର ତଟିନୀ କୂଳ ଶୀକର ସମୀରା
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୧ ।

ଘନ ଘନ ବନଭୂମି ରାଜିତ ଅଙ୍ଗେ
ନୀଳ ଭୂଧରମାଳା ସାଜେ ତରଙ୍ଗେ
କଳ କଳ ମୁଖରିତ ଚାରୁ ବିହଙ୍ଗେ
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୨ ।

ସୁନ୍ଦର-ଶାଳି-ସୁଶୋଭିତ-କ୍ଷେତ୍ରା
ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ-ପ୍ରଦର୍ଶିତ-ନେତ୍ରା
ଯୋଗୀ ରକ୍ଷିଗଣ-ଉଚ୍ଚ-ପବିତ୍ରା
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ । ୩ ।

